

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Jarosław Matras
SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **J. R.**,
skazanego z art. 178a § 1 i 4 k.k.
po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2023 r. w Izbie Karnej,
na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),
kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego w Opolu
z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. VII K 181/18,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Opolu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2018 r. (sygn. akt VII K 181/18) Sąd Rejonowy w Opolu uznał J. R. za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 i 4 k.k. i wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość dziennej stawki na kwotę 10 zł, jak również orzekł wobec niego m. in.: środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów

mechanicznych i świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok ten nie został zaskarżony apelacją przez którąkolwiek ze stron i stał się prawomocny z dniem 2 maja 2018 r.

Obecnie kasację od ww. wyroku Sądu Rejonowego w Opolu wywiódł Prokurator Generalny i — zaskarżając ten wyrok w całości na korzyść J. R. — zarzucił mu: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora, dołączonego do aktu oskarżenia, wskazującego błędną datę popełnienia przestępstwa, tj. 11 stycznia 2017 r. i wydaniu na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2018 r. wyroku skazującego J. R. za przestępstwo zakwalifikowane z art. 178a § 4 k.k. w sytuacji, gdy w faktycznej dacie czynu, tj. 11 stycznia 2018 r. nie był on osobą prawomocnie skazaną za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, gdyż skazanie na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt VII K 972/14 uległo zatarciu z mocy prawa, jak również zarzucanego czynu nie dopuścił się w dacie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, co w konsekwencji spowodowało, że orzekający Sąd dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 178a § 4 k.k., poprzez niesłuszne jego zastosowanie, gdyż będący przedmiotem rozpoznania czyn oskarżonego wyczerpywał jedynie znamiona występkę z art. 178a § 1 k.k., który to przepis powinien stanowić podstawę skazania i wymiaru kary.

Podnosząc taki zarzut, autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Opolu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, z przyczyn szczegółowo podanych poniżej, okazała się oczywiście zasadna.

Powodem, dla którego doszło do naruszenia wskazanych przez prokuratora przepisów, jest przyjęcie błędnej daty popełnienia przez skazanego J. R. zarzuconego mu czynu, tj. 11 stycznia 2017 r., zamiast 11 stycznia 2018 r., co niosło za sobą dalsze konsekwencje w postaci niewłaściwej subsumpcji stanu faktycznego

pod normę prawną, a co z kolei doprowadziło do zastosowania niewłaściwego przepisu prawa karnego materialnego i skutkowało poniesieniem przez J. R. surowszej odpowiedzialności karnej niż takiej, na jaką zasługiwał.

Rzecz bowiem w tym, że J. R. został uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 21 listopada 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VII K 972/14 (który uprawomocnił się 29 listopada 2014 r.). W wyroku tym został on: uznany winnym popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k., za co wymierzono mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby oraz orzeczono na podstawie art. 71 § 1 k.k. grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 10 zł. Ponadto orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku, świadczenie pieniężne w wysokości 500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej. Biorąc pod uwagę treść normy prawnej, wyartykułowanej w art. 76 § 1 k.k. oraz fakt, że wykonane zostały orzeczone wcześniej środki karne należało przyjąć, iż zakończenie okresu próby, orzeczonej wyrokiem z dnia 21 listopada 2014 r., nastąpiło w dniu 29 listopada 2016 r., zaś skazanie na podstawie tegoż wyroku uległo zatarciu z mocy prawa z dniem 29 maja 2017 r. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest obowiązek traktowania skazanego J. R. od tej daty zatarcia skazania jak osoby niekaranej.

Nie ulega zatem wątpliwości, że w prawidłowej dacie popełnienia przez J. R. kolejnego przestępstwa (11 stycznia 2018 r.) winien on być traktowany jako osoba wcześniej niekarana, z wszystkimi tego procesowymi konsekwencjami.

Rację ma zatem autor kasacji argumentując, że zatarcie z dniem 29 maja 2017 r. skazania w sprawie o sygn. akt VII K 972/14 Sądu Rejonowego w Opolu oznacza, że w dacie wyrokowania przez ten Sąd w sprawie o sygn. akt VII K 181/18 (tj. w dniu 24 kwietnia 2018 r.), J. R. nie był osobą wcześniej skazaną za czyn z art. 178a § 1 k.k., a zatem niedopuszczalnym było powoływanie się na wyrok Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 21 listopada 2014 r., sygn. akt VII K 972/14, jako stanowiący podstawę przyjęcia wobec J. R. surowszej odpowiedzialności karnej z art. 178a § 4 k.k., gdyż uległo on zatarciu z mocy prawa. W konsekwencji zaś niezasadnie uznano oskarżonego J. R. za winnego popełnienia przestępstwa z art.

178a § 4 k.k., za co na podstawie tego przepisu wymierzono mu surowsze środki karne, tj. dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł.

Sąd Najwyższy stwierdzając, że zaistniałe w sprawie uchybienia miały rażący charakter oraz w istotny sposób wpłynęły na treść orzeczenia, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J. J.]

[ł.n]